

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Poradenské centrum služeb pro školu, děti a mládež Ústeckého kraje, Teplice, Lípová 651/9, příspěvková organizace

Adresa: Lípová 651/9, 415 01 Teplice

Identifikátor školského zařízení: 600 033 741

Termín konání inspekce: 6. – 10. října 2003

Čj.:	m2-1025/03-10125
Signatura:	of4sx506

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek činnosti
- materiálních podmínek činnosti
- diagnostické činnosti
- intervenční činnosti
- spolupráce se školami

Inspekční činnost se týká pouze pracoviště v Mostě, J. Palacha 1534.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Pracoviště Pedagogicko psychologické poradny Most (dále jen PPP) je součástí Poradenského centra služeb pro školu, děti a mládež Ústeckého kraje, které sídlí v Teplicích, Lípové ulici 651/9. Uvedený právní subjekt je příspěvkovou organizací.

Mostecká PPP sídlí v budově zvláštní školy a další odloučené pracoviště má v Litvínově, kde má jednu vyšetřovnu v prostorách polikliniky. Na tomto pracovišti poskytuje poradenské služby dva a půl dne v týdnu psycholog a tři dny speciální pedagog.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

V mosteckém pracovišti PPP pracuje osm pracovníků, z nichž pět je zařazeno jako speciální pedagogové, dva pracovníci pracují jako psychologové a jeden má v pracovní smlouvě uvedenou funkci sociologa. Sedm pracovníků splňuje požadavek odborné způsobilosti, jeden pracovník tento požadavek nespĺňuje. Vzhledem ke struktuře činností poradny je počet psychologů nižší, než vyžadují požadavky terénu.

Vedoucí pracoviště uvádí téměř u všech odborných pracovníků poradny absolvování řady především krátkodobých vzdělávacích aktivit, v personální dokumentaci však nejsou založena osvědčení. Jedná se například o semináře týkající se diagnostiky a reedukace vývojových poruch učení, případně kurzy a semináře z oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mládeže. Pouze u dvou pracovníků lze v personální dokumentaci najít osvědčení o absolvování postgraduálních výcviků či kurzů, kterými svou kvalifikaci rozšiřují. V jednom případě se jedná o osvědčení o absolvování semináře komunikační techniky a ve druhém o osvědčení nebo certifikáty z kurzů metody dobrého startu, drogové prevence, monitorování problémových projevů chování ve školním prostředí a z workshopu pro výchovné poradce a metodiky prevence ve školách.

Vedoucí poradny má zaměstnavatelem delegované kompetence, které se týkají hospodářské a ekonomické činnosti. Pro personální oblast a odborné činnosti zatím žádné postoupené kompetence k dispozici nejsou. Malý počet zaměstnanců a menší spravované prostory umožňují bezproblémovou a včasnou informovanost zaměstnanců prostřednictvím vedoucí. Je dbáno na ochranu osobních údajů a důvěrných informací klientů. I přes chybějící

kompetence v personální oblasti se snaží vedoucí zajistit vedení nekvalifikovaného pracovníka.

Na jeden obsazený úvazek odborného pracovníka připadá přibližně 2.760 potenciálních klientů. Každý odborný pracovník realizuje denně dvě prvovýšetření nebo tři kontrolní vyšetření a dvě reedukace. I přes to je čekací doba na vyšetření až dvouměsíční.

Celkově jsou Českou školní inspekcí hodnoceny personální podmínky zařízení jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

PPP sídlí ve dvou samostatných patrech budovy, kde je v nájmu. Zaměstnanci mají k dispozici pět pracoven speciálních pedagogů, dvě pracovny pro práci psychologů, zasedací místnost, pracovnu, která slouží sociologovi, pracovnu sociální pracovníce a relaxační místnost. Zaměstnancům slouží také malá kuchyňka. V pracovně sociální pracovníce je umístěna kartotéka. Samostatná místnost slouží jako archiv. Klienti mají k dispozici čekárnu, která umožňuje v příjemném prostředí strávit dobu mimo šetření a navíc zde mohou z nástěnek získat řadu potřebných informací. Dětské klienty mají možnost dobu, kdy čekají na rodiče, strávit u sociální pracovníce. Zde mají k dispozici hračky a obecně pěkné prostředí. V budově je k dispozici výtah a parkoviště před budovou splňuje požadavky dostupnosti pro vozíčkáře.

Výše uvedené prostory jsou vybaveny starším, udržovaným nábytkem. Dětské klienty mají k dispozici polohovatelné stolky, v každé pracovně je počítač. Jednotlivé PC nejsou propojeny do sítě a neumožňují přístup k datům klientů. K dispozici jsou radiomagnetofony sloužící například při relaxacích. Velmi dobře je vybavena knihovna, ve které jsou řádně vedeny záznamy o výpůjčkách. Řada odborných publikací sloužících psychologům a pedagogům je umístěna v příručních knihovničkách. Poslední nové publikace byly pořízeny nedávno. Přírůstkový seznam je k dispozici v počítači. Kromě knihovny je vedena také videotéka.

Vedoucí zařízení má přehled o materiálních zdrojích a jasnou představu o potřebách a prioritách pracoviště. Uložení pomůcek, hraček a dalšího materiálu je funkční - umožňuje běžné využívání materiálních základny při práci poradny.

Celkově hodnotí Česká školní inspekce materiální podmínky jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Diagnostická činnost

Bylo zkontrolováno celkem 68 poradenských záznamů klientů PPP Most. Všechna vyšetření byla realizována po předchozím souhlase zákonných zástupců dítěte nebo na jejich žádost. Stejně tak jsou zprávy z vyšetření odesílány jiným subjektům než rodičům či zákonným zástupcům na základě jejich žádosti nebo souhlasu.

Více než 75% žádostí o běžná prvovýšetření tvoří výukové problémy. Většinu těchto vyšetření realizují speciální pedagogové. Toto řešení zvolilo vedení pracoviště především z důvodu nedostatku psychologů v poradně a snahy věnovat jejich čas především práci s dětmi s výchovnými či vztahovými problémy. Důsledkem tohoto stavu je však skutečnost, že konečná diagnóza stanovená bez psychologického vyšetření nemůže dostatečně zohlednit

intelektové schopnosti dítěte. V kontrolovaných poradenských záznamech bylo nalezeno několik klientů, kteří nikdy nebyli psychologicky vyšetřeni, přestože jsou v péči PPP několik let a opakovaně byli vyšetřeni speciálním pedagogem.

Nedostatečný počet psychologů se PPP snaží alespoň částečně řešit spoluprací s mosteckými klinickými psychology, takže některé spisy obsahují zprávy z psychologického vyšetření od těchto odborníků. Tato vyšetření se většinou omezují na stanovení intelektových schopností pomocí verbálních subtestů PDW a Ravenova testu progresivních matic, zprávy jsou často extrémně stručné a neobsahují interpretaci výsledků psychologického vyšetření potřebnou například pro stanovení organicity.

Také psychologové PPP používají ke zjištění intelektových schopností dětí test PDW, test WISC III je na pracovišti k dispozici v jednom kompletu. Při vyšetřeních profesní orientace užívá psycholožka testy IST, NEO, zájmový dotazník a další metody, včetně projektivních a semiprojektivních.

Speciální pedagogové používají obrázkově-slovníkové zkoušky pro orientační zjištění schopností dítěte, především při zjišťování školní připravenosti předškolních dětí. Tato vyšetření jsou prováděna širokou testovou baterií, obsahující kromě již jmenovaného testu zkoušky laterality, vizuomotoriky, grafomotoriky. Zprávy z těchto vyšetření obsahují kromě doporučení k zahájení či odložení školní docházky také podrobná doporučení pro další práci s dítětem.

Speciální pedagogové užívají při svých vyšetřeních rovněž projektivní diagnostické metody (Baumtest, sémantický diferenciál), v kontrolovaných personálních spisech však nebyla nalezena osvědčení o absolvování výcviku, který by jim dával oprávnění k jejich administraci a interpretaci.

Speciálně pedagogická vyšetření realizuje také pracovník s pracovním zařazením sociolog, který nemá pregraduální ani postgraduální speciálně pedagogické vzdělání.

Diagnostické závěry vycházejí ze všech skutečností a zjištění, které má poradna k dispozici. V úvodním poradenském rozhovoru s rodiči jsou doplněna anamnestická data, rodiče jsou dotazováni také na denní režim dítěte a výchovné přístupy. Speciální pedagogové pak realizují odborné vyšetření za využití jednotlivých zkoušek Novákovy baterie.

Zprávy z vyšetření jsou až na výjimky dostatečně instruktivní pro učitele a rodiče klientů, obsahují výčet konkrétních opatření vedoucích k eliminaci potíží žáka. V poradenských záznamech dětí, jejichž rodiče si nepřáli vyhotovení a odeslání zprávy, jsou založeny protokoly z vyšetření zakončené interní zprávou.

Nevýhodné profesní složení odborných pracovníků poradny značně limituje možnosti komplexnosti vyšetření. Diagnostická činnost je proto i přes velmi kvalitní diagnostickou činnost speciálních pedagogů hodnocena Českou školní inspekcí celkově jako dobrá.

Intervenční činnost

Bezprostředně po ukončení vyšetření hovoří odborný pracovník s rodiči dítěte. Seznámí je s diagnostickými závěry i navrhovanými opatřeními, případně nabídne možnost přeřazení dítěte do speciálního školství nebo dlouhodobé vedení formou reedukací či terapií přímo v poradně.

V obvodu působnosti poradny pracuje Speciální škola pro děti se specifickými poruchami učení a chování a Speciální škola vyučující podle učebního programu Zvláštní škola, Pomocná škola a Praktická škola. V Mostě pracuje také speciální mateřská škola, kterou navštěvují děti s různými handicap. V případě vhodnosti navrhuje PPP přeřazení dětí do těchto škol.

Psycholožka poradny pracuje s dětmi s výchovnými nebo vztahovými problémy formou individuální a rodinné terapie, speciální pedagogové realizují reedukace vývojových poruch učení, a to buď individuálně nebo ve velmi malých skupinkách. V uplynulém školním roce probíhala psychorelaxační cvičení především pro děti mladšího školního věku se specifickými vzdělávacími potřebami. Kromě toho poradna organizuje pro předškolní děti nácviky grafomotorických dovedností a rytmická cvičení jako prevenci dyslektických potíží. Tyto aktivity jsou realizovány zkušenými odborníci a kontrolní vyšetření dětí po ukončení dlouhodobého vedení svědčí o jejich efektivitě.

Starším dětem byla určena skupinová psychoterapeutická sezení. V únoru 2003 začalo také ověřování skupinového projektu výcviku žáků ve věku 11 – 12 let s vývojovými poruchami učení a LMD, zaměřeného na psychosociální dovednosti při součinnosti rodiny a školy.

Intervenční činnost je velmi dobrá.

Spolupráce se školami

Odborní pracovníci PPP velmi úzce spolupracují s výchovnými poradci škol (dále také VP) v obvodu působnosti poradny. V uplynulém školním roce proběhlo pět schůzek. Poradcům základních škol byly určeny semináře k šikaně, problematice dětí s poruchou pozornosti, reedukaci vývojových poruch učení, odkladu školní docházky a grafomotorice. Těchto seminářů se zúčastnilo celkem 84 výchovných poradců.

Ve školním roce 2002/2003 organizovala PPP také pět porad VP, z toho tři pro VP základních škol a dvě pro poradce škol středních. Těchto akcí se podle předložených prezenčních listin zúčastnilo celkem 84 výchovných poradců základních škol. Porad určených VP středních škol se však zúčastnilo pouze 10 učitelů (6 a 4). V oblasti spolupráce se středními školami tak zbývá ještě mnohé zkvalitnit především ve vzájemné komunikaci. I přes to, že náplň akcí určených VP středních škol byla aktuální a z pohledu poradny zajímavá, nebyla zatím plně akceptována; tuto spolupráci je třeba zkvalitnit.

Pracovníci poradny jsou v úzkém vztahu se školami, kam jsou integrováni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Na jejich žádost jsou připraveni pomoci jejich učitelkám, žádosti tohoto typu jsou však velmi ojedinělé. Častěji pomáhají v běžných základních školách a jejich přípravných ročnících.

Poradna vydává odborné posudky pro žáky s vývojovými poruchami učení a chování. Vzhledem k nedostatku psychologů v PPP velmi často chybí psychologické vyšetření. Místo návrhu potřeby dalšího pedagogického pracovníka se v posudcích objevuje psycholog, tedy doporučení k doplnění vyšetření. Ostatní náležitosti podle směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení č. j. 13 710/2001 ze dne 6. června 2002 posudky obsahují.

Pro učitele jsou určeny přednášky na aktuální témata, které PPP realizuje již třetí rok a zájem ze strany učitelů je značný.

Oblast spolupráce se školami nebyla hodnocena.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina č.j. 77/2001 ze dne 5. září 2001 s dodatky
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení MŠMT ČR č.j. 32 828/2002-21
3. Personální dokumentace pracovníků
4. Výroční zpráva PPP Most – odloučené pracoviště za školní rok 2002-2003
5. Pravomoci a odpovědnost vedoucích odloučených pracovišť PCS ze dne 17. 2. 2003
6. Poradenské záznamy klientů

ZÁVĚR

Pedagogicko-psychologická poradna Most je součástí Poradenského centra služeb pro školu, děti a mládež Ústeckého kraje se sídlem v Teplicích. Personální zajištění činnosti je hodnoceno jako dobré, protože i přes běžný počet potenciálních klientů na jeden obsazený úvazek odborného pracovníka způsobuje nevhodné profesní složení pracovníků problémy při zajišťování komplexnosti služeb a prodlužuje objednávací lhůty.

Materiální zajištění činnosti poradny je velmi dobré, umožňuje realizovat veškerou činnost školského zařízení při respektování psychohygienických zásad jak ve směru ke klientům, tak i k zaměstnancům; chybí některé nové mutace diagnostických nástrojů.

Diagnostická činnost je dobrá. Především úroveň speciálně-pedagogické diagnostiky je velmi dobrá, není však v silách poradny zabezpečit ve všech případech také komplexní psychologickou diagnostiku.

Intervenční činnost poradny je na velmi dobré úrovni. Především speciální pedagogové realizují kvalitní reedukační programy individuální i skupinové, rovněž psycholožka podle svých časových možností provádí kvalifikovaně individuální i rodinnou psychokorekci. Poradna rovněž metodicky vede učitelky specializovaných tříd a konzultuje individuální vzdělávací plány žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Spolupráce se školami se postupně zužuje, v inspekční zprávě nebyla hodnocena.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Wiesnerová	Wiesnerová v.r.....
Člen týmu	Mgr. Petr Salač	Salač v.r.....

V Olomouci dne 10. listopadu 2003

Datum a podpis ředitele školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 11. 2003.....

Razítko

Ředitel školského zařízení, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školské zařízení

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Václav Bartoš

Bartoš v.r. ....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Mgr. Alena Wiesnerová, ČŠI, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	10. 12. 2003	065 276/03-2550
Zřizovatel - KÚ	10. 12. 2003	065 276/03-2550
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.